

УДК 026.6:821]-027.21

Ж. Л. Раманав

Уласцівасці інфармацыйных рэсурсаў мастацкай літаратуры

Разглядаюцца агульныя метасістэмныя і спецыфічныя ўласцівасці інфармацыйных рэсурсаў мастацкай літаратуры, вызначаюцца іх склад і змест. Аўтар абагульняе вынікі навуковых даследаванняў, якія існуюць у тэорыі інфармацыі, бібліятэказнаўстве і бібліяграфазнаўстве, падкрэслівае адметнасці мовы даследуемых рэсурсаў, аналізуе іх эстэтычны і інтэлектуальны характар, унікальнасць, інварыянтнасць, дыялагічнасць, агульнацікавасць і інш.

Мэта даследавання – вывучэнне ўласцівасцей інфармацыйных рэсурсаў мастацкай літаратуры з пункту гледжання бібліятэчнай дзейнасці.

Інфармацыйныя рэсурсы мастацкай літаратуры (далей – ІРМЛ) уяўляюць сабой сукупнасць мастацка-вобразных ведаў, замацаваных на розных матэрыяльных носбітах для іх трансляцыі і ажыццяўлення эстэтычнай камунікацыі ў грамадстве. Значнай характарыстыкай з’яўляецца такая аб’ектыўная катэгорыя, як уласцівасці. Як галіновая частка метасістэмы інфармацыйных рэсурсаў (далей – ІР) яны маюць агульныя метасістэмныя ўласцівасці (якія паказваюць іх падабенства з любымі іншымі галіновымі рэсурсамі) і спецыфічныя (якія паказваюць іх адметнасць і дазваляюць адрозніваць ад рэсурсаў іншых сфер). Важнае метадалагічнае значэнне для выяўлення ўласцівасцей ІРМЛ мае разгляд навуковых падыходаў, якія існуюць у тэорыі інфармацыі, бібліятэказнаўстве, бібліяграфазнаўстве для вызначэння ўласцівасцей інфармацыйных рэсурсаў, інфармацыі і дакументаў.

М. М. Бонгард, М. К. Гавурын, Р. Л. Грышанін, А. Д. Урсул, А. А. Харкевіч і іншыя даследчыкі ў тэорыі інфармацыі вылучаюць атрыбутыўныя, прагматычныя і дынамічныя ўласцівасці. *Атрыбутыўныя* – базавыя ўласцівасці, характэрныя для ўсіх відаў інфармацыі. Да іх адносяць: а) магчымасць памнажаць разнастайнасць знешняга свету; б) лакальны характар інфармацыі, ці яе дыскрэтнасць; в) рассяянне; г) канцэнтрацыя. *Прагматычныя ўласцівасці* характарызуюць ступень карыснасці інфармацыі для карыстальніка і праяўляюцца ў працэсе яе выкарыстання. Да іх адносяць паўнату, дакладнасць, навізну, карыснасць, каштоўнасць. *Дынамічныя ўласцівасці* (узрастанне, старэнне) характарызуюць дынаміку развіцця інфармацыі з цягам часу.

Уласцівасці інфармацыйных і дакументных рэсурсаў разглядаюцца ў працах А. М. Блюміна, М. А. Феакцістава, В. Е. Лявончыкава,

Ю. М. Сталярова і інш. Н. Б. Зіноўева [2] і Н. М. Кушнарэнка [3] засяродзілі ўвагу на вызначэнні ўласцівасцей дакументаў. Н. М. Кушнарэнка і Ю. М. Сталяроў [8] прапанавалі іх лінейную структуру, а Н. Б. Зіноўева і В. Е. Лявончыкаў [5] – шматузроўневую. Напрыклад, Н. Б. Зіноўева падзяляе ўласцівасці дакументаў на сутнасныя, эксплуатацыйныя і каштоўнасныя [2, с. 78–80]. *Сутнасныя ўласцівасці* характарызуюць дакумент як сацыяльны феномен, з’яўленне якога выклікана патрабаваннямі сацыяльнай практыкі на пэўным этапе развіцця грамадства. Да іх аўтар адносіць адпаведнасць псіхафізіялагічным магчымасцям чалавека, масавасць і кампактнасць.

Эксплуатацыйныя ўласцівасці, якія з’яўляюцца на этапе стварэння дакументаў (доўгатэрміновасць, трываласць, эластычнасць, біяўстойлівасць і інш.), характарызуюць прыдатнасць дакумента для выкарыстання і пастаяннага захоўвання. Гэта ўласцівасці тэхналагічнага кшталту, якія не характарызуюць дакумент як з’яву.

Да *каштоўнасных ўласцівасцей* Н. Б. Зіноўева адносіць актуальнасць, арыгінальнасць, паўнату, сапраўднасць, даступнасць, нагляднасць, дакладнасць [Там жа]. Варта адзначыць, што ўключэнне ў склад ўласцівасцей паўнаты і дакладнасці не лагічна, паколькі ўласцівасці – гэта аб’ектыўныя катэгорыі. Яны характэрны для інфармацыйных рэсурсаў як з’явы і адлюстроўваюць іх неад’емную сутнасць. Паўната і дакладнасць – катэгорыі суб’ектыўнага характару, яны залежаць ад суб’ектаў, якія прымаюць удзел у фарміраванні інфармацыйных рэсурсаў. У сувязі з гэтым больш мэтазгодна аднесці паўнату і дакладнасць да прынцыпаў фарміравання дакументаў.

Н. М. Кушнарэнка замест ўласцівасцей дакументаў вылучае іх якасці, хаця гэтыя паняцці не з’яўляюцца тоеснымі, і адносіць да іх атрыбутыўнасць, функцыянальнасць і структурнасць [3, с. 36–37]. Трэба адзначыць, што прапанаваныя якасці не спецыфічныя менавіта для дакументаў, паколькі яны ўласцівыя многім з’явам.

Аўтары «Справочніка бібліографа» і Ю. М. Сталяроў [7; 8] адметнымі ўласцівасцямі ІР называюць невычарпальнасць, тыражаванне і папаўняльнасць. Ю. М. Сталяроў дадае яшчэ безальтэрнатыўнасць, адлюстраванне і агульнасць, а Г. Ф. Гардукалава і Г. Ф. Міхеева [7] – зменлівасць складу ІР як рэакцыю на змяненне інфармацыйных патрабаванняў грамадства і абумоўлены гэтым дынамізм прадукцыі і паслуг, якія прапануюцца на інфармацыйным рынку; цяжкасць вылучэння актыўнай і пасіўнай часткі рэсурсаў з-за розных тэмпаў старэння інфармацыі; непарыўнае адзінства элементаў, якія складаюць сукупныя ІР грамадства, менавіта таму немагчыма ці немэтазгодна выкарыстоўваць толькі якую-небудзь іх частку (толькі які-небудзь рэгіён, краіну і г. д.). Гэтыя сукупнасці ўласцівасцей разглядаюцца аўтарамі толькі на адным узроўні, але ў адпаведнасці з філасофскім разуменнем прыроды рэчаў

і з'яў, у тым ліку і ІР, наспела неабходнасць вылучэння ў іх структуру атрыбутыўнага і прагматычнага ўзроўняў. Атрыбутыўныя ўласцівасці носяць статычны, нязменны характар і паказваюць, як на субстанцыяльным узроўні можна адрозніваць і распазнаваць прадметы і з'явы. Прагматычныя ўласцівасці маюць рухомы характар (склад іх можа мяняцца) і звязаны з выкарыстаннем прадметаў і з'яў.

Такім чынам, пытанне аб метасістэмных уласцівасцях інфармацыйных рэсурсаў з'яўляецца дыскусійным. Што ж тычыцца спецыфічных уласцівасцей ІРМЛ, якія дазваляюць адрозніваць іх ад рэсурсаў іншай галіны, то гэта тэма мала распрацавана і патрабуе далейшага вывучэння.

Да атрыбутыўных уласцівасцей ІРМЛ мэтазгодна аднесці наступныя:

– *невычарпальнасць* – абумоўлена тым, што выкарыстанне ІРМЛ не прыводзіць да знікнення ці змяншэння ведаў, а надварот, садзейнічае іх прыросту, сінтэзу на базе ўжо існуючых [8, с. 23–24];

– *папаўняльнасць* – уласцівасць, звязаная з папярэдняй. Дэтэрмінаецца тым, што паколькі веды, замацаваныя на матэрыяльным носьбіце, не знікаюць з цягам часу (калі носьбіт зносіцца, то веды, замацаваныя на ім, пераносяцца на іншы), а пастаянна папаўняюцца, што вядзе да павелічэння колькасці ІР;

– *адлюстраванне* – ІРМЛ змяшчаюць веды, назапашаныя ў сферы мастацкай літаратуры, і такім чынам адлюстроўваюць дасягненні і праблемы мастацкай літаратуры як віду мастацтва і галіны дзейнасці;

– *безальтэрнатыўнасць* – выкарыстанне ІР з'яўляецца адзіным спосабам ліквідацыі дэфіцыту ведаў у галіне мастацкай літаратуры і літаратуразнаўства. Ні матэрыяльныя, эканамічныя ці іншыя вытворчыя рэсурсы не змогуць выступіць у дадзеным выпадку альтэрнатывай інфармацыйным [Там жа];

– *генерацыйны эфект* (тэрмін С. А. Чазава) – выдзяленне дадзенай уласцівасці абумоўлена тым, што на падставе аднаго прадукту мастацкай літаратуры можна стварыць якасна іншы інфармацыйны прадукт. Напрыклад, тэксты твораў мастацкай літаратуры з'яўляюцца базісам для стварэння літаратуразнаўчых і літаратурна-крытычных прац, бібліяграфічных паказальнікаў, тэкстаў тэатральных пастановак і сцэнарыяў фільмаў, карцін і іншых твораў мастацтва.

Сярод прагматычных уласцівасцей ІРМЛ вылучаюцца:

– *актуальнасць* – характэрна для ІРМЛ, паколькі праз літаратурныя творы можна атрымаць веды, у якіх ёсць адказ на вострыя праблемы сучаснасці, а героі твораў і закранутыя ў іх праблемы – блізкія і зразумелыя як сучаснікам, так і людзям будучых пакаленняў;

– *карыснасць* – дазваляе карыстальніку пры чытанні мастацкай літаратуры дасягаць пастаўленай мэты і адначасова духоўна і інтэлектуальна развівацца. Акрамя вырашэння асноўнай задачы –

прыемнае правядзенне вольнага часу, адпачынак, рэлаксацыя – мастацкая літаратура выходзіць чалавека, развівае яго розум;

– *арыгінальнасць* – звязана з майстэрствам аўтара, з яго магчымасцю своеасабліва і непаўторна ўвасобіць тэму, якая ўжо знайшла адлюстраванне ў разнастайных творах многіх іншых аўтараў (напрыклад, тэма вайны па-рознаму ўвасоблена ў творах В. Быкава і М. Лынькова; тэма каханьня – пяшчотна-пранікнёнага ў вершах М. Багдановіча і ўзрушана-страснага ў творах А. Міцкевіча).

Такія ўласцівасці, як *навізна*, *сапраўднасць* прысутнічаюць у ІРМЛ, але носяць спецыфічны характар. Мастацкія творы адлюстроўваюць свядомасць і светаадчуванне аўтара. Рэальныя факты ў іх часта ідэалагізуюцца, змяняюцца, дапаўняюцца выдумкай і пунктам гледжання пісьменніка. У сюжэтах такога кшталту галоўнымі з'яўляюцца пачуцці, шмат разоў увасобленыя ў творах іншых аўтараў. Таму і патрабаванні навізны і сапраўднасці становяцца ў дадзеным выпадку адноснымі і саступаюць месца патрабаванням актуальнасці, арыгінальнасці і карыснасці. Адначасова з гэтым існуюць мастацкія творы гістарычнага, мастацка-дакументальнага, мемуарнага жанраў, у якія ўключаюцца аўтэнтычныя матэрыялы, сапраўдныя дакументы, а таксама творы навуковай фантастыкі, у якіх аўтарская выдумка спалучаецца з навуковымі данымі і фактамі. Для такіх твораў сапраўднасць становіцца абавязковай, бо ад яе ў дадзеным выпадку залежыць дзейнасць таго пазнавальнага эфекту, які надае літаратуры ўжыванне навуковых фактаў.

Сярод спецыфічных уласцівасцей ІРМЛ вылучаюцца наступныя:

– *эстэтычны характар ведаў*, якія ўздзейнічаюць не на розум, а на пачуцці чалавека, на яго эмацыянальную сферу;

– *вобразна-мастацкая форма матэрыялу* – эстэтычныя веды ствараюцца пры дапамозе мастацкіх вобразаў, якія ўздзейнічаюць на чалавека на эмацыянальна-псіхалагічным узроўні, на ўзроўні яго свядомасці. Сэнс твора ўспрымаецца праз сістэму мастацкіх вобразаў, у якіх аўтарам абагульняецца, творча пераўтвараецца і суб'ектыўна адлюстроўваецца рэчаіснасць. Пры гэтым чытачы маюць магчымасць успрымаць не толькі рэальны тэкст, але і падтэкст твора – інтуітыўна адчуваемую інфармацыю, якая закладзена аўтарам у творы;

– *духоўна-асобны характар* – асоба аўтара, яго светапогляд, духоўны каштоўнасці, творчы талент, арыгінальнасць мовы і стылю робяць літаратурны твор сапраўды ўнікальным і непаўторным. Адна і тая ж тэма, увасоблена ў творах розных аўтараў, ніколі не будзе выглядаць аднолькава. Яе адметныя рысы выкліканы асабістай свядомасцю аўтара, якая «фарміруецца пад уздзеяннем яго індывідуальнага быцця і вобраза жыцця» [9, с. 44], а таксама культурнай традыцыі эпохі;

– *інтэлектуальны кампанент ведаў* – ІРМЛ акрамя эстэтычных змяшчаюць і навуковыя веды, арыентаваныя на інтэлектуальнае ўспрыманне, якія абуджаюць не толькі пачуцці, але і розум чытача, аказваюць на яго эфектыўнае пазнавальнае ўздзеянне. Як адзначыў М. А. Лазарук, «літаратура, як ніводзін з відаў мастацтва, непасрэдна судакранаецца, змыкаецца з навукай, і, як бы мы не фетышызавалі яе як эстэтычны феномен, ад гэтага яна не перастае быць крыніцай ведаў, разлічаных, зусім не абавязкова ў кожным выпадку, на эмацыянальнае ўспрыманне» [4, с. 38]. Напрыклад, у мастацкіх творах сустракаюцца матэрыялы дакументальнага характару, узятыя з архіваў, фондаў, якія з'яўляюцца крыніцай дакладных ведаў. Такой жа крыніцай выступае мемуарная літаратура, публіцыстыка;

– *унікальнасць і інварыянтнасць мастацкага тэксту* – абумоўлена наяўнасцю арыгінальных тэкстаў на адпаведнай мове, выбранай пісьменнікам, якія лічацца аўтэнтчнымі пры перадачы сэнсу твора ў тым выглядзе і ў тым значэнні, якое надаў яму аўтар. «Публікацыі твораў у перакладзе, перасказе, адаптаваным выглядзе маюць эстэтычныя ўласцівасці копіі» [7, с. 259] і з'яўляюцца варыянтамі асноўнага тэксту;

– *магчымасць варыянтнага ўспрымання і інтэрпрэтацыі тэкстаў мастацкай літаратуры* – прачытанне мастацкага тэксту і яго далейшая інтэрпрэтацыя не з'яўляюцца аднолькавымі для ўсіх чытачоў і залежаць ад асаблівасцей кожнага канкрэтнага чытача ў пэўны момант часу. Ад яго індывідуальнага мыслення, развіцця інтэлекту, эмацыянальнай сферы, здольнасцей разумення семантыкі мастацкага тэксту і распрадмечвання яго культурнага сэнсу, асабістага жыццёвага вопыту [6, с. 15]. Мастацкі тэкст «выдае розным чытачам розную інфармацыю – кожнаму ў меры яго разумення, <...> дае чытачу мову, на якой магчыма засвоіць наступную порцыю звестак пры паўторным чытанні. <...> паводзіць сябе як нейкі жывы арганізм, які знаходзіцца ў зваротнай сувязі з чытачом і навучае гэтага чытача» [Там жа];

– *дыялагічнасць* – тэксты мастацкай літаратуры ўяўляюць сабой дыялагічную камунікатыўную сістэму, у якой узаемадзеіваюць аўтар паведамлення і яго адрасат – чытач. У ходзе засваення мастацкіх тэкстаў адбываецца дыялог паміж аўтарам і чытачом праз сістэму вобразаў і сэнсаў мастацкага твора. Пры гэтым чытач становіцца актыўным удзельнікам працэсу камунікацыі праз інтэрпрэтацыю твора, актуалізацыю яго семантыкі ў канкрэтны гістарычны перыяд;

– *агульнацікавасць* – мастацкая літаратура выклікае зацікаўленасць і знаходзіць водгук у розных сацыяльных, прафесійных і ўзроставых групах карыстальнікаў;

– *статычнасць знакавай формы* – немагчымасць пераводу вобразна-мастацкай формы прадстаўлення ведаў у іншую форму. Гэтыя веды не падлягаюць пераводу ў іншую знакавую сістэму, паколькі ў гэтым вы-

падку пазбаўляюцца сэнсу і арыгінальнасці. Мастацкі вобраз, пачуцці, уражанні, якія ён абуджае, можна адлюстравіць толькі пры дапамозе слоў, якія ў гэтым выпадку з'яўляюцца інструментам творчасці аўтара [7, с. 253];

– *макразгортванне* – для характарыстыкі зместу твораў мастацкай літаратуры выкарыстоўваецца толькі агульнае апісанне, анатаванне, сістэматызацыя. Формы мікразгортвання матэрыялу (рэферыраванне, канспектаванне і інш.) для перадачы сэнсу мастацкага твора не ўжываюцца, паколькі сутнасныя скарачэнні тэксту, якія адбываюцца пры гэтым, не дазваляюць у поўным аб'ёме перадаць сэнс твора і яго падтэкст [Там жа];

– *адсутнасць старэння тэкстаў мастацкай літаратуры* нароўні з адносна павольным старэннем ІРМЛ. Тэксты мастацкай літаратуры ўвогуле не дапускаюць ужывання ў адносінах да сябе тэрміна «састарэлы». Вызначэнне іх каштоўнасці, цікавасці залежыць не ад пэўнага перыяду (часу напісання), а ад духоўна-эстэтычнага патэнцыялу, які закладзены аўтарам у змесце [Там жа, с. 258]. Безумоўна, некаторыя ідэі, спосабы складання вершаў, мова мастацкіх твораў могуць з цягам часу станавацца не актуальнымі, паводзіны і ўчынкі герояў – дзіўнымі і непаразумелымі, але гэтыя акалічнасці не з'яўляюцца прычынай для выключэння такой літаратуры з рэестра культурных каштоўнасцей. Наадварот, калі дадзеныя творы з'яўляюцца высокамастацкімі для свайго часу, напісаны добрай мовай, па правілах тагачаснага вершаскладання ці напісання праявілі твораў, выказваюць светапогляд, мараль свайго часу, якія не супярэчаць агульначалавечым ідэалам, не нясуць дэструктыўных элементаў, то такія творы складаюць літаратурную спадчыну нацыі, чалавецтва і вывучаюцца ў кантэксце гісторыі літаратуры. На думку Ю. Лотмана, «няма састарэлых твораў, ёсць састарэлыя паведамленні», якія мастацтва ў сваім развіцці выключае з культурнага кантэксту ў пэўны перыяд часу, але «настойліва захоўвае ў сваёй памяці мастацкія мовы мінулых эпох», таму што нельга «атаямліваць спецыфіку мовы канкрэтнай эпохі з каштоўнасцю перадаваемай на ёй інфармацыі» [6, с. 10].

Акрамя гэтага, найбольш важнымі ўласцівасцямі ІРМЛ, якія выразна ўказваюць на іх адметнасць, з'яўляюцца нацыянальная спецыфіка мастацкай літаратуры і яе мова.

Нацыянальная спецыфіка ІРМЛ дазваляе праз літаратурна-мастацкія творы знаёміцца з культурай, мовай, звычаямі пэўнай нацыі, папулярызаваць нацыянальныя каштоўнасці сярод іншых народаў. Нацыянальная літаратура адлюстроўвае пэўны характар, духоўную сутнасць, менталітэт народа, а таксама спрыяе фарміраванню нацыянальнай свядомасці і ідэнтычнасці.

Мова рэсурсаў мастацкай літаратуры адрозніваецца ад мовы іншых галін ведаў «мастацкай вобразнасцю і накіраванасцю на мастацкі пошук; змешваннем стыляў; прысутнасцю аўтара і залежнасцю ад задумы і зместу літаратурнага твора; нацыянальным каларытам» [9, с. 29]. Яна ўяўляе сабой цэлую сістэму, якая грунтуецца на нацыянальнай літаратурнай мове і мае пэўную адметнасць у залежнасці ад жанру, стылю, мастацкага напрамку, а таксама ад асаблівасцей пэўнай эпохі, культуры, нацыі.

Мове ІР мастацкай літаратуры ўласціва вобразная адметная лексіка: ужыванне эпітэтаў, параўнанняў, сінонімаў, дыялектызмаў, жарганізмаў, гістарызмаў і іншых лексічных форм; спецыяльная гукавая арганізацыя, рытм, рыфмы, інтанацыя і інш.

Мова ІРМЛ адрозніваецца і сінтаксісам, асабліва вершаваных твораў, якому характэрны паўторы, парушэнні звычайнай сінтаксічнай і лагічнай сувязі паміж словамі ўнутры вершаваных радкоў, або праявічых фраз, супастаўленне і супрацьпастаўленне вершаваных радкоў, групойка асобных фрагментаў літаратурнага выказвання ў пэўных інтанацыйна-сінтаксічных адзінствах. Фактычна адрозненні маюць як лексічны склад мовы, сінтаксіс, так і стыль напісання кожнага пісьменніка.

Мова – гэта найбольш важная нацыянальная прымета ІРМЛ, яна дапамагае глыбей пранікнуць у нацыянальную культуру, звычаі, гісторыю, псіхалогію, лепш адчуць іх своеасаблівасць.

Прынцыпова важнай з'явай пры аналізе ІРМЛ з'яўляецца *ўласцівасць выхаваўча-педагагічнага эфекту*. Яна практычна звязана з творчым правядзеннем вольнага часу, навуковай і педагагічнай дзейнасцю, з працэсамі духоўнага выхавання асобы. Спецыфічнасць ІРМЛ у тым, што яны ўздзейнічаюць на маральнае і духоўнае развіццё і выхаванне асобы, на яе інтэлектуалізацыю.

Веды, якія закладзены ў творах мастацкай літаратуры, уплываюць на інтэлект, пачуцці, волю, светапогляд чалавека, фарміруюць эстэтычныя і маральныя каштоўнасці, ствараюць перадумовы для яго творчага развіцця. Яны ўзбагачаюць яго мову, фантазію, развіваюць эстэтычны густ, здольнасць да праяўлення пачуццяў, гуманнасць, нацыянальную свядомасць, патрыятызм. Таму выкарыстанне твораў мастацкай літаратуры ў педагагічнай дзейнасці дазваляе ўплываць на адукацыю, выхаванне і развіццё чалавека.

Такім чынам, прапанаванае намі палажэнне аб неабходнасці вылучаць метасістэмныя (атрыбутыўныя, прагматычныя) і спецыфічныя ўласцівасці ІРМЛ з'яўляецца прынцыповым і дазваляе дакладна вызначыць іх склад з улікам агульных асаблівасцей інфармацыйных рэсурсаў і спецыфікі мастацкай літаратуры як віду мастацтва і галіны дзейнасці.

1. Блюмин, А. М. Мировые информационные ресурсы : учеб. пособие для бакалавров / А. М. Блюмин, Н. А. Феоктистов. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : Дашков и К, 2016. – 384 с.
2. Зиновьева, Н. Б. Документоведение : учеб. пособие / Н. Б. Зиновьева. – М. : Профиздат, 2001. – 208 с. – (Современная библиотека ; вып. 17).
3. Кушнарэнко, Н. Н. Документоведение : учеб. для вузов / Н. Н. Кушнарэнко. – 4-е изд., стер. – Киев : Знання, КОО, 2004. – 459 с. – (Высшее образование XXI века).
4. Лазарук, М. А. Навучанне і выхаванне творчасцю : педагогічныя роздумы і пошукі / М. А. Лазарук. – Мінск : Нар. асвета, 1994. – 200 с.
5. Леончиков, В. Е. Информационные ресурсы. Теоретический аспект / В. Е. Леончиков // Інфармацыйныя рэсурсы бібліятэк і іх кадравое забеспячэнне : матэрыялы Міжнар. навук.-практ. канф., Мінск, 23–26 мая 2000 г. – Мінск, 2000. – С. 62–65.
6. Лотман, Ю. М. Структура художественного текста / Ю. М. Лотман // Об искусстве. – СПб., 1998. – С. 14–288.
7. Справочник библиографа / науч. ред.: Г. Ф. Гордукалова, Г. В. Михеева. – 4-е изд., испр. и доп. – СПб. : Профессия, 2014. – 767 с.
8. Столяров, Ю. Н. Документный ресурс : учеб. пособие для студентов высш. учеб. заведений / Ю. Н. Столяров. – М. : Либерия, 2001. – 149 с.
9. Суминова, Т. Н. Художественная культура как информационная система (мировоззренческие и теоретико-методологические основания) / Т. Н. Суминова. – М. : Акад. проект, 2006. – 383 с. – (Технологии культуры).

J. Romanova

Properties of information resources of fiction

General metasystem and specific properties of informational resources of fiction are considered, their composition and content are precisely determined. The author summarizes the results of scientific researches existing in the theory of information, library science and bibliography, emphasizes the characteristics of the language of the resources being under research, analyzes their aesthetic and intellectual character, uniqueness, invariance, dialogism, and general interest.

Дата паступлення артыкула ў рэдакцыю: 02.04.2018.